

คำวินิจฉัยของ พลโท จุล อติเรก ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๒๕/๒๕๕๓

วันที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๕๓

เรื่อง ขอให้สั่งยุบพรรคการเมือง

นายทะเบียนพรรคการเมืองซึ่งเป็นผู้ร้อง ได้ยื่นคำร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญยุบพรรคการเมือง ซึ่งเป็นผู้ถูกร้อง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง

ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้อง ได้ความว่า ผู้ร้องได้รับแจ้งการจัดตั้ง พรรคการเมืองเป็นพรรคการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ ตั้งแต่วันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๒ พรรคการเมืองมีหน้าที่ตามพระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ กล่าวคือ ต้องดำเนินการให้มีสมาชิกตั้งแต่ห้าพันคนขึ้นไป ซึ่งอย่างน้อยต้อง ประกอบด้วยสมาชิก ซึ่งมีที่อยู่ในแต่ละภาคตามบัญชีรายชื่อภาคและจังหวัดที่นายทะเบียนประกาศกำหนด และจัดให้มีสาขาพรรคการเมืองอย่างน้อยภาคละหนึ่งสาขา ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่ นายทะเบียนพรรคการเมืองรับแจ้งการจัดตั้งพรรคการเมือง โดยผู้ถูกร้องจะต้องดำเนินการให้ครบถ้วน ตามที่กฎหมายกำหนด แต่ปรากฏว่าผู้ถูกร้องได้ดำเนินการไปแล้วบางส่วน เช่น จัดตั้งสาขาพรรคตาม ภาคต่างๆ แต่ไม่ถูกต้องตามข้อบังคับของพรรค นอกจากนี้ จำนวนสมาชิกก็ไม่ถูกต้องสมบูรณ์ภายใน หนึ่งร้อยแปดสิบวัน ซึ่งครบกำหนดวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๕๓ ผู้ร้องเห็นว่า ผู้ถูกร้องไม่ดำเนินการ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๒๕ เป็นเหตุให้ ต้องยุบพรรคการเมืองตามมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕)

ว่าที่ร้อยตรี อติศักดิ์ วิชาชู หัวหน้าพรรคการเมือง มีหนังสือชี้แจงต่อศาลรัฐธรรมนูญว่าไม่ขอ คัดค้านที่ผู้ร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งยุบพรรคการเมืองนั้น เป็นการชอบแล้ว

พิจารณาแล้ว มีประเด็นต้องวินิจฉัยว่า มีเหตุให้สั่งยุบพรรคการเมืองได้หรือไม่

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๕๕ วรรคสอง บัญญัติให้ประธานกรรมการการเลือกตั้งเป็นนายทะเบียน พรรคการเมืองด้วย

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๒๕ พรรค การเมืองที่นายทะเบียนรับแจ้งการจัดตั้งพรรคการเมืองแล้ว พรรคการเมืองดังกล่าวต้องดำเนินการ

ให้มีสมาชิกตั้งแต่ห้าพันคนขึ้นไป ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยสมาชิกซึ่งมีที่อยู่ในแต่ละภาคตามบัญชีรายชื่อภาคและจังหวัดที่นายทะเบียนประกาศกำหนด และต้องจัดให้มีสาขาพรรคการเมืองอย่างน้อยภาคละหนึ่งสาขาภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันได้รับอนุญาตให้ตั้งพรรคการเมืองได้และมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่งบัญญัติไว้ว่า ถ้าพรรคไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๒๕ ให้นายทะเบียนยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญ ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ความปรากฏต่อนายทะเบียน เพื่อศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคการเมืองนั้น

พิจารณาแล้วเห็นว่า การที่พรรคธรรมรัฐ ผู้ถูกร้อง ไม่ดำเนินการให้มีสมาชิกให้ครบห้าพันคน และไม่จัดตั้งให้มีสาขาพรรคให้ครบ ๕ ภาค ตามผู้ร้องประกาศกำหนด จึงไม่เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๒๕ ซึ่งเป็นเหตุให้ยุบพรรคได้ ตามมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕)

ด้วยเหตุผลดังกล่าว จึงให้ยุบพรรคธรรมรัฐ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง

พลโท จุล อติเรก

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ